

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 85/2557

นางรัชนี ศรีอดุลย์พันธุ์ มารดาโดยชอบด้วยกฎหมายของ โจทก์ นายอรรถพล ศรีอดุลย์พันธุ์ กรุงเทพมหานคร ที่ 1 กับพวกรวม 2 คน จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 9

ย่อ / หลักกฎหมาย

กรณีฟ้องว่าจำเลยทั้งสองซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง โดยจำเลยที่ ๑ มีอำนาจหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะ และบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ ไม่ควบคุมการดำเนินงานของจำเลยที่ ๒ ที่กระทำในกิจการของตน โดยจำเลยทั้งสองมีหน้าที่ต้องป้องกัน มิให้เกิดความเสียหายแก่ผู้สัญจร และต้องร่วมกันจัดให้มีเครื่องหมายหรือสัญญาณไฟในบริเวณที่จำเลยที่ ๒ เปิดฝาบ่อพักทิ้งไว้ แต่จำเลยทั้งสองไม่กระทำ เป็นเหตุให้รถจักรยานยนต์ที่บุตรของโจทก์ขับขี่มาล้มลงและศีรษะฟาดพื้นเสียชีวิต ขอให้ร่วมกันชดเชยค่าเสียหาย เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง อันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ อันมีลักษณะเป็นคดีปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

คำพิพากษา

(สำเนา) คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๘๕/๒๕๕๗ วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) ศาลแพ่งระหว่าง ศาลปกครองกลาง การส่งเรื่องต่อคณะกรรมการ ศาลแพ่งโดยสำนักงานศาลยุติธรรมส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๓) ซึ่งเป็นกรณีคู่ความฝ่ายที่ถูกฟ้องคดีโต้แย้งเขตอำนาจศาลที่รับฟ้องคดี และศาลที่ส่งความเห็นและศาลที่รับความเห็นมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องเขตอำนาจศาลในคดีนั้น ข้อเท็จจริงในคดี เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ นางรัชนี ศรีอดุลย์พันธุ์ มารดาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายอรรถพล ศรีอดุลย์พันธุ์ โจทก์ ยื่นฟ้อง กรุงเทพมหานคร ที่ ๑ การไฟฟ้านครหลวง ที่ ๒ จำเลย ต่อศาลแพ่ง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๙๑๗/๒๕๕๕ ความว่า เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ นายอรรถพล ศรีอดุลย์พันธุ์ ได้ขับขี่รถจักรยานยนต์ไปตามถนนเพชรเกษมขาเข้าจากหนองแขมมุ่งหน้าไปบางแค ในช่องจราจรที่ ๑ ด้วยความเร็วปกติโดยใช้ความระมัดระวังตามปกติวิสัยของวิญญูชนทั่วไป เมื่อมาถึงที่เกิดเหตุบริเวณปากซอยเพชรเกษม ๙๒/๒ จำเลยที่ ๒ ได้เปิดฝาบ่อพักทิ้งไว้ เพื่อดำเนินงานในกิจการของจำเลยที่ ๒ ทำให้ผิวจราจรบริเวณดังกล่าวเป็นหลุมบ่อซึ่งอยู่ในพื้นผิวจราจร โดยไม่ได้จัดการซ่อมแซมให้เรียบร้อย ซึ่งจำเลยที่ ๒ มีหน้าที่ต้องซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพปกติ และจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ครอบครอง และดูแลความเรียบร้อยของถนนดังกล่าวก็ไม่ได้ดำเนินการควบคุมการดำเนินการของจำเลยที่ ๒ ซึ่งจำเลยทั้งสองมีหน้าที่ต้องป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลผู้สัญจร โดยจะต้องร่วมกันจัดให้มีเครื่องหมายหรือสัญญาณไฟในบริเวณดังกล่าว แต่จำเลยทั้งสองไม่ได้กระทำถือว่าจำเลยทั้งสองประมาทเลินเล่อจนเป็นเหตุให้รถจักรยานยนต์ที่นายอรรถพลขับขี่

มาล้มลง ทำให้ศีรษะของนายอรรถพลฟาดพื้นเสียชีวิตในที่เกิดเหตุ ขอให้จำเลยทั้งสองร่วมกัน
ชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ จำเลยที่ ๑ ให้การว่า มิได้กระทำละเมิดต่อโจทก์ จำเลยที่
๑ ได้ใช้ความระมัดระวังดูแลและซ่อมแซมพื้นผิวจราจรในเขตความรับผิดชอบ โดยจัดเจ้าหน้าที่
ของจำเลยที่ ๑ ออกไปสำรวจและตรวจตราสภาพพื้นผิวจราจรบนถนนทุกสายทุกวัน ถือเป็นการใช้
ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรและพฤติการณ์แล้ว อีกทั้งจำเลยที่ ๒ ได้เข้าใช้
พื้นที่บริเวณที่เกิดเหตุโดยพลการและไม่ได้แจ้งให้จำเลยที่ ๑ ทราบ ขอให้ยกฟ้อง จำเลยที่ ๒
ให้การว่า เหตุคดีนี้เกิดจากอุบัติเหตุจราจรของผู้ตายเอง ไม่ได้เกิดจากความประมาทเลินเล่อของ
จำเลยที่ ๒ แต่อย่างใด ขอให้ยกฟ้อง จำเลยที่ ๑ ยืนยันคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้เป็นคดี
พิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ
ศาลปกครอง ศาลแพ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุแห่งการที่โจทก์ฟ้องคดีนี้สืบเนื่องมาจากจำเลยที่ ๑
เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ครอบครองและรักษาความเรียบร้อยของถนนที่อยู่ในเขต
ความรับผิดชอบ ส่วนจำเลยที่ ๒ มีหน้าที่ที่ต้องซ่อมแซมพื้นผิวจราจรให้อยู่ในสภาพปกติ แต่กลับ
ไม่ดำเนินการแต่อย่างใด ทั้งนี้จำเลยทั้งสองมีหน้าที่ที่จะต้องป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลผู้
สัญจรในการที่จะต้องร่วมกันจัดให้มีเครื่องหมายหรือสัญญาณไฟในบริเวณที่เกิดเหตุดังกล่าว ถือว่า
จำเลยทั้งสองประมาทเลินเล่อ จนเป็นเหตุให้รถจักรยานยนต์ที่นายอรรถพล ศรีอดุลย์พันธุ์ ขับขี่มา
ล้มลง ทำให้ศีรษะฟาดพื้นเสียชีวิตในที่เกิดเหตุ อันถือได้ว่าเป็นการกระทำทางกายภาพ เหตุที่โจทก์
กล่าวอ้างนำมาฟ้องคดีนี้มีได้เป็นผลโดยตรงจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ
คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ
หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร จึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของ
หน่วยงานทางปกครอง อันจะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง คดีนี้จึงอยู่ใน
อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ศาลปกครองกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้จำเลยที่ ๑
เป็นหน่วยงานทางปกครองมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะในการจัดให้มีและ
บำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ อันเป็นกิจการทางปกครอง รวมถึงการกำหนด
แบบแปลนและรูปแบบทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำที่จะดำเนินการก่อสร้างให้ได้มาตรฐาน
ทางวิศวกรรม และการทำนุบำรุงให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้ได้เพื่อความปลอดภัยของ
ประชาชน ส่วนจำเลยที่ ๒ เป็นหน่วยงานทางปกครอง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาและจำหน่าย
พลังงานไฟฟ้า เมื่อคดีนี้โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ มิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามที่
กฎหมายกำหนดในเรื่องการเข้าตรวจตรา บำรุงและรักษาถนนให้อยู่ในสภาพใช้การได้ดีและ
ปลอดภัยแก่ประชาชนผู้ที่ใช้ถนนสัญจรไปมาอยู่เสมอ แต่กลับละเลยปล่อยให้จำเลยที่ ๒ เปิดฝาบ่อ
พักทิ้งไว้บนผิวถนนโดยไม่มีเครื่องหมายหรือสัญญาณไฟในบริเวณที่เปิดฝาบ่อพัก จนเป็นเหตุให้
บุตรชายของโจทก์ขับขี่รถจักรยานยนต์มาบริเวณดังกล่าวแล้วล้มลงศีรษะฟาดพื้นเสียชีวิตใน
ที่เกิดเหตุ อันเป็นผลโดยตรงจากการละเลยจากการใช้อำนาจหน้าที่ในการตรวจตราดูแลสิ่ง
สาธารณูปโภคให้ใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่องภายใต้กรอบแห่งความปลอดภัยดังกล่าว กรณีจึง
เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่
ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง
ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ
ศาลปกครอง คำวินิจฉัย ปัญหาที่ต้องพิจารณา คดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ

ศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้โจทก์เป็นเอกชนยื่นฟ้อง จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตามคำฟ้องโจทก์อ้างว่า นายอรรถพล ศรีอตุลย์ พันธุ์ ได้ขับขีรถจักรยานยนต์ไปตามถนนเพชรเกษมขาเข้าจากหนองแขมมุ่งหน้าไปบางแคใน ช่องจราจรที่ ๑ ด้วยความเร็วปกติโดยใช้ความระมัดระวังตามปกติวิสัยของวิญญูชนทั่วไป เมื่อ มาถึงที่เกิดเหตุบริเวณปากซอยเพชรเกษม ๙๒/๒ จำเลยที่ ๒ ได้เปิดฝาบ่อพักทิ้งไว้ เพื่อดำเนินงาน ในกิจการของจำเลยที่ ๒ ทำให้ผิวจราจรบริเวณดังกล่าว เป็นหลุมบ่อซึ่งอยู่ในพื้นผิวจราจร โดยไม่ ได้จัดการซ่อมแซมให้เรียบร้อย ซึ่งจำเลยที่ ๒ มีหน้าที่ต้องซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพปกติ และจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ครอบครองและดูแลความเรียบร้อยของถนนดังกล่าวก็ไม่ได้ดำเนินการ ควบคุมการดำเนินการของจำเลยที่ ๒ ซึ่งจำเลยทั้งสองมีหน้าที่ต้องป้องกันมิให้เกิด ความเสียหายแก่บุคคลผู้สัญจร โดยจะต้องร่วมกันจัดให้มีเครื่องหมายหรือสัญญาณไฟในบริเวณ ดังกล่าว แต่จำเลยทั้งสองไม่ได้กระทำถือว่าจำเลยทั้งสองประมาทเลินเล่อจนเป็นเหตุให้ รถจักรยานยนต์ที่นายอรรถพลขับขี่มาล้มลงทำให้ศีรษะของนายอรรถพลฟาดพื้นเสียชีวิตใน ที่เกิดเหตุ ขอให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชดเชยค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ จำเลยที่ ๑ ให้การว่า มิได้กระทำละเมิดต่อโจทก์ จำเลยที่ ๑ ได้ใช้ความระมัดระวัง ดูแลและซ่อมแซมพื้นผิวจราจรในเขต ความรับผิดชอบ โดยจัดเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ออกไปสำรวจและตรวจตราสภาพพื้นผิวจราจร บนถนนทุกสายทุกวัน ถือเป็นการใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรและ พหุติการณ์แล้ว อีกทั้งจำเลยที่ ๒ ได้เข้าใช้พื้นที่บริเวณที่เกิดเหตุโดยพลการ และไม่ได้แจ้งให้จำเลย ที่ ๑ ทราบ จำเลยที่ ๒ ให้การว่า เหตุคดีนี้เกิดจากอุบัติเหตุจราจรของผู้ตายเอง ไม่ได้เกิดจากความ ประมาทเลินเล่อของจำเลยที่ ๒ แต่อย่างใด เห็นว่า เมื่อจำเลยที่ ๑ เป็นราชการส่วนท้องถิ่น ตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำ บริการสาธารณะในการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ รวมถึงการ กำหนดแบบแปลนและรูปแบบทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำที่จะดำเนินการก่อสร้างให้ ได้มาตรฐานทางวิศวกรรม และการทำนุบำรุงให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้ได้เพื่อความปลอดภัย ของประชาชนและข้อเท็จจริงตามคำฟ้องโจทก์กล่าวอ้างว่า จำเลยที่ ๑ เป็นผู้ครอบครองและดูแล ความเรียบร้อยของถนนพิพาท ไม่ได้ควบคุมการดำเนินการของจำเลยที่ ๒ โดยจำเลยทั้งสองมี หน้าที่ต้องป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลผู้สัญจร และจะต้องร่วมกันจัดให้มีเครื่องหมาย หรือสัญญาณไฟในบริเวณที่จำเลยที่ ๒ เปิดฝาบ่อพักทิ้งไว้ แต่จำเลยทั้งสองไม่ได้กระทำเหตุให้ รถจักรยานยนต์ที่บุตรของโจทก์ขับขี่มาล้มลงและศีรษะฟาดพื้นเสียชีวิตดังกล่าว กรณีพิพาทตาม ฟ้องคดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง อันเกิดจากการ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ อันมีลักษณะเป็นคดีปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ คดี นี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า คดีระหว่าง นางรัชณี ศรี อตุลย์พันธุ์ โจทก์ กรุงเทพมหานคร ที่ ๑ การไฟฟ้านครหลวง ที่ ๒ จำเลย อยู่ในอำนาจพิจารณา พิพากษาของศาลปกครอง (ลงชื่อ) นายดิเรก อิงคนินันท์ (ลงชื่อ) นายสุวัฒน์ วรรณะหทัย (นายดิเรก อิงคนินันท์) (นายสุวัฒน์ วรรณะหทัย) ประธานศาลฎีกา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของ ศาลยุติธรรม (ลงชื่อ) หัสสุต วิจิตรวิริยกุล (ลงชื่อ) จรัญ หัตถกรรม (นายหัสสุต วิจิตรวิริยกุล) (นายจรัญ หัตถกรรม) ประธานศาลปกครองสูงสุด กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของศาลปกครอง (ลงชื่อ) พลเรือโท กฤษฎา เจริญพานิช (ลงชื่อ) พลตรี พัฒนพงษ์ เกิดอุดม (กฤษฎา เจริญพานิช)

(พัฒนพงษ์ เกิดอุดม) หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของศาลทหาร (ลงชื่อ)
จิริระ บุญพจนสุนทร (นายจิริระ บุญพจนสุนทร) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/85/2557>